

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

SU VERİMLİLİĞİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; su verimliliği sisteminin kurulması, izlenmesi ve belgelendirilmesi ile il planlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 410 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri, 421 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (ç) ve (ğ) bentleri ile ikinci fıkrası, 435/A maddesinin ikinci ve yedinci fıkraları ile 508 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
 - Geleneksel olmayan su kaynakları: Geleneksel tatlı su kaynakları olan yerüstü ve yeraltı sularının haricinde faydalanılabilecek atık sular ile yağmur suyu, gri su, acı su, deniz suyu gibi su kaynaklarını,
 - NACE kodu: Avrupa Birliği'nde ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasını,
 - Rehber doküman: 3/5/2023 tarihli ve 2003/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesine dayanılarak Bakanlığın resmî internet adresinde yayımlanan rehber dokümanları,
 - Su verimliliği: Bir ürünün veya hizmetin üretiminde en az miktarda su kullanımını ya da aynı miktarda su ile daha fazla ürünün veya hizmetin üretilmesi prensibi ile her türlü su kaynağının azami fayda elde edilecek şekilde kullanımını,
 - Su verimliliği belgesi: Su verimliliği sistemini kuran ve Bakanlıkça belirlenen kriterleri sağlayan faaliyetler için Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,
 - Su verimliliği bilgi sistemi: Su verimliliği sistemi ve belgelendirilmesi ile il planlarına ilişkin süreçleri yürütmek amacıyla Bakanlıkça geliştirilen çevrimiçi bilgi sistemini,
 - Su verimliliği il planı: İl sınırlarında kentsel, endüstriyel ve tarımsal faaliyetlere ilişkin su verimliliği stratejileri ile eylemlerini içeren ve Ulusal Su Kurulunca onaylanan planı,
 - Su verimliliği planı: Ek-1 kapsamında su verimliliği sistemini kurmakla yükümlüler tarafından su verimliliğinin sağlanması için yapılması gereken çalışmaları içeren planı,
 - Su verimliliği sistemi (Sistem): Su verimliliğine ilişkin faaliyetin özelliği ve büyüklüğüne uygun yeterli sayıda personelin görevlendirilmesi, planların hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanması süreçlerinin tamamını içeren sistemi,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Su Verimliliği Sistemi

Genel esaslar

MADDE 4- (1) Su kaynaklarının korunması ve verimli kullanılması amacıyla;

- Değişen İklimle Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planında yer alan sektörel esaslı su verimliliği hedeflerine uyulması,
 - Kullanılabilir su durumuna uygun sektörel planlama yapılması,
 - Su kullanımlarının ölçüm ve izleme sistemleri ile kayıt altına alınması,
 - Tüm sektörlerde su verimliliği sağlayan tekniklerin ve teknolojilerin kullanılması,
 - Su verimliliği il planlarının havza ölçekli planlar ile uyumlu olması,
 - Sürdürülebilir su yönetiminin sağlanması,
 - Geleneksel olmayan su kaynaklarının kullanılması,
 - Su verimliliği sistemlerinin kurulması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, etkin bir şekilde uygulanması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması,
 - Su verimliliği konusunda bilinç ve farkındalık oluşturulması, suyun verimli kullanılmasına duyarlı tutum, davranış ve uygulamaların teşvik edilmesi,
- esastır.

Su verimliliği sisteminin kurulması ve uygulanması

MADDE 5- (1) Ek-1 kapsamında yer alanlar su verimliliği sistemlerini, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak belirlenen takvim içerisinde kurarlar.

(2) Su verimliliği sisteminin kurulması ve uygulanması için izlenecek aşamalar şunlardır:

- a) Faaliyetin özelliği ve büyüklüğüne uygun yeterli sayıda personelin görevlendirilmesinin sağlanması.
- b) Su verimliliğinin sağlanmasına ilişkin plan hazırlanması.
- c) Su verimliliği konusunda eğitim/bilinçlendirme çalışmalarının yapılması.
- ç) Su verimliliği planlarının uygulanması, izlenmesi ve raporlanması.

Su verimliliği planlarının hazırlanması, onayı, izlenmesi ve güncellenmesi

MADDE 6- (1) Uygulanacak su verimliliği sisteminin en etkin şekilde yapılandırılması için su verimliliği planı hazırlanır. Su verimliliği planları aşağıdaki hususları kapsar:

- a) Mevcut ve planlanan su kullanım durumu.
- b) Suyun verimli kullanımına ilişkin mevcut uygulamalar.
- c) Su verimliliği hedefleri ve hedeflere ulaşılması için gerekli tedbirler.
- ç) Su verimliliği tedbirlerinin uygulanmasına ilişkin insan kaynağı, finansman, teknoloji ve benzeri ihtiyaçların belirlenmesi.

d) Eğitim ihtiyacı ve planlanması.

(2) Beş yıllık uygulama takvimini içeren su verimliliği planı bilgi sistemine girilir ve Bakanlığın onayına sunulur.

(3) Su verimliliği planlarının uygulanmasına ilişkin sonuçlar yıllık olarak izlenir ve bilgi sistemine girilir.

(4) Milli güvenlik kapsamında görev ve yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlar, su verimliliği bilgi sistemine veri girilmesi yükümlülüğünden muaftır.

(5) Hedeflere ulaşamaması riski halinde planlar hedeflere ulaşılmasını sağlayacak şekilde güncellenerek Bakanlığın onayına sunulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Su Verimliliği Belgelendirmesi

Su verimliliği belgesi

MADDE 7- (1) Su verimliliği belgesi; mavi, yeşil ve turkuaz olmak üzere üç seviyede düzenlenir.

(2) Ek-1 kapsamında yer alanlardan su verimliliği sistemini kuranlara mavi su verimliliği belgesi verilir.

(3) Ek-1 kapsamında su verimliliği sistemini kuranlardan; büyükşehir ve il belediyeleri ile nüfusu elli binin üzerindeki ilçe belediyeleri en fazla üç yıl, 500 ha üzeri alana sahip sulama tesisleri, 250 oda ve üstü kapasiteli konaklamalı turizm işletmeleri, havalimanları ile üniversite kampüsleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölge, endüstri bölgeleri ve Ek-2'de yer alan NACE kodu bazında faaliyetler en fazla beş yıl içinde yeşil su verimliliği belgesi için başvuru yapmakla yükümlüdür.

(4) Ek-2'de yer alan NACE kodu bazında faaliyet gösteren endüstriyel tesisler, organize sanayi bölgeleri, serbest bölge ve endüstri bölgeleri su verimliliği sistem kurulumu aşamasında yeşil su verimliliği belgesi kriterlerini sağlamaları için gerekli planlamaları içeren iş termin planlarını Bakanlığa sunarlar. Bakanlığın uygun görüşü ile yeşil su verimliliği belgesi başvuru süresi en fazla yedi yıla uzatılabilir.

(5) Turkuaz su verimliliği belgesi gönüllük esasına göre alınır.

(6) Su verimliliği sistemini kuranlar mavi su verimliliği belgesi için Ek-3, yeşil su verimliliği belgesi için Ek-4 ve turkuaz su verimliliği belgesi için Ek-5'te yer alan kriterleri sağlamakla yükümlüdür.

(7) Birden fazla kurum, kuruluş ve işletme barındıran, ortak bir yönetimi olan bina ve yerleşkelere, içerisindeki tüm kurum, kuruluş ve işletmeleri kapsayacak şekilde tek bir su verimliliği belgesi düzenlenir.

(8) İkinci ve üçüncü fıkralarda belirtilenler haricinde her seviye su verimliliği belgesi için gönüllülük esasına göre başvuruda bulunulabilir. Belge alınmada herhangi bir öncelik sırası bulunmaz.

Su verimliliği belge başvurusu ve değerlendirilmesi

MADDE 8- (1) Su verimliliği belge başvuruları su verimliliği bilgi sistemi üzerinden yapılır ve kriterleri sağlayan başvurulara Bakanlıkça su verimliliği belgesi düzenlenir.

(2) Su verimliliği belgesinin başvuru ve değerlendirme sürecinde uyulacak usul ve esaslar şunlardır:

- a) Başvuru esnasında, kurulan sisteme ilişkin Bakanlıkça talep edilen bilgi ve belgelerin sunulması zorunludur.
- b) Başvurular Bakanlık tarafından altmış gün içerisinde değerlendirilir. Gerekli görmesi halinde Bakanlık yerinde incelemelerde bulunabilir, ek bilgi ve belge talep edebilir.
- c) Başvuruda herhangi bir eksiklik görülmesi halinde Bakanlık tarafından eksiklikler başvuru sahibine bildirilir. Bildirim tarihinden itibaren altmış gün içerisinde eksikliklerin tamamlanarak sunulması gerekir.
- ç) Eksiklikleri tamamlanan başvuru Bakanlık tarafından altmış gün içerisinde değerlendirilerek neticelendirilir.
- d) Başvurunun uygun bulunmaması veya belirtilen süre içerisinde eksikliklerin tamamlanarak su verimliliği bilgi sistemi üzerinden sunulmaması halinde su verimliliği belge başvurusu reddedilir.

(3) Su verimliliği belgesinin verilmesi, seviyesinin artırılması ve yenilenmesi için ödenecek bedel her yıl Bakanlık tarafından belirlenir.

(4) Tüm kategorilerdeki su verimliliği belgelerinin yenilenebilmesi için ilgili belge kriterlerinin devamlılığının sağlanması gereklidir.

Su verimliliği belgesinin kullanımı, izlenmesi, belgede değişiklikler ve belgenin iptali

MADDE 9- (1) Su verimliliği belgelerinin geçerlilik süresi beş yıldır.

(2) Belge alma yükümlülüğü bulunanlar, belgenin geçerlilik süresi dolmadan üç ay önce belgenin yenilenmesi için başvuruda bulunurlar ve bu durumda belgelendirme süreci yeniden başlar.

(3) Su verimliliği bilgi sistemi üzerinden yapılması gereken beyanları yapmayanlar ile yerinde incelemeler sırasında su verimliliği sistemini uygulamadığı ve verilen belgenin sürekliliğini sağlamadığı tespit edilen belge sahiplerine doksan gün iyileştirme süresi verilir. Doksan günlük süre sonunda; gerekli iyileştirmenin belge seviyesinin sürekliliğini sağlayacak düzeyde olduğu tespit edilenlerin su verimliliği belgesi geçerliliğini sürdürür. Aksi halde su verimliliği belgesi iptal edilir.

(4) Bakanlık tarafından yerinde inceleme yapılarak faaliyetlerin su verimliliği belge şartlarına uygunluğu kontrol edilir.

(5) Su verimliliği belge kriterlerinin sağlanmasında değişiklik olması halinde, değişikliği takip eden altmış gün içerisinde su verimliliği bilgi sistemi üzerinden Bakanlığa bildirimde bulunulur. Verilen süre içerisinde bildirim yapılmadığının tespiti halinde, su verimliliği belgesi iptal edilerek belge sahibine tebliğ edilir.

(6) Belge alma yükümlülüğü bulunanlardan belgesi iptal edilenlerin belge iptal tarihini takip eden doksan gün içerisinde yeniden belge başvurusunda bulunmaları zorunludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Su Verimliliği İl Planları

Su verimliliği il planının hazırlanması

MADDE 10- (1) Su verimliliği il planları paydaşların yer aldığı katılımcı bir yaklaşımla Bakanlık tarafından hazırlanır.

(2) Su verimliliği il planları ile su kaynaklarının miktar ve kalite açısından korunarak verimli kullanımı sağlanır.

(3) Su verimliliği il planlarının hazırlanmasında iklim değişikliğinin su kaynaklarına etkileri esas alınır.

(4) Su verimliliği il planları il genelinde kentsel, endüstriyel ve tarımsal faaliyetlerde su verimliliğinin sağlanmasına ilişkin strateji, hedef ve eylemleri içerir.

Su verimliliği il planının onaylanması ve takibi

MADDE 11- (1) İl su kurulu ve havza su kurulunun görüşü alınarak hazırlanan su verimliliği il planı, Ulusal Su Kurulu kararı ile yürürlüğe girer. Planın geçerlilik süresi beş yıldır. Öngörülemez olağanüstü haller durumunda beş yıllık sürenin dolması beklenmeden güncelleme yapılabilir.

(2) Su verimliliği il planı ve bu planda belirlenen tedbirlerin uygulanmasının takibi il su kurulu tarafından sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Eğitim

MADDE 12- (1) Su verimliliği sistemini kurmakla yükümlü olanların düzenleyeceği su verimliliği konusundaki eğitimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Valiliklerce, Ek-1 kapsamında yer almayan alanlarda su verimliliğine yönelik bilgilendirici materyallerin yaygınlaştırılması ve vatandaşlara yönelik su verimliliği farkındalık eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerinin düzenlenmesi sağlanır.

Tereddütlerin giderilmesi

MADDE 13- (1) Bakanlık; bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, uygulamayı düzenlemeye ve bu Yönetmeliğin uygulanmasını sağlamak üzere alt düzenleyici işlemler yapmaya yetkilidir.

Su verimliliği verilerinin toplanması

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Su verimliliği bilgi sistemi faaliyete geçene kadar su verimliliği sistemleri, raporlamaları ve ilerlemelerine ilişkin veriler ve belgelendirme başvuruları Bakanlıkça belirlenen formata uygun olarak Bakanlığa sunulur.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonra faaliyete geçen Ek-1 kapsamındaki yükümlüler faaliyet başlangıcından itibaren Ek-1’de belirlenen süre içinde su verimliliği sistemini kurarlar.

(3) Su verimliliği sistemi kurmakla yükümlü olmayan su kullanıcıları Bakanlığın talep ettiği su kullanım verilerini Bakanlığın belirlediği format ve yöntemle bildirmekle yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)